

СТАНОВИЩЕ

по дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен ДОКТОР

с кандидат **Стефан Ангелов Пешов**, докторант в докторска програма „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ (Финанси), област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.8. Икономика. С научен ръководител доц. д-р **Людмил Кръстев**, катедра „Финанси и кредит“, Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов.

Изготвил становището: доц. д-р **Валентин Иванов Милинов**, катедра „Финанси и кредит“, Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов, научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ (Финанси)

Относно: Дисертационен труд на тема *„ПРЕВЕНЦИЯ НА ДАНЪЧНИТЕ ИЗМАМИ ПРИ ТЪРГОВИЯ С ГОРИВА И НЕФТОПРОДУКТИ В БЪЛГАРИЯ“*. Становището се представя съгласно Заповед на Ректора на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов.

I. Общо представяне на дисертационния труд

Представеният за изготвяне на становище дисертационен труд изследва една актуална тема, свързана с оптимизиране на европейското данъчно облагане и възможностите за превенция с данъчните измами при търговията с горива и нефтопродукти в България.

Обект на дисертационния труд са случаите на неправомерни действия в данъчните практики по търговията с горива и нефтопродукти. *Предмет* на изследването са начините за ограничаване и превенция на данъчни измами в сектора на търговия с горива и нефтопродукти. Изследователската теза, която се защитава в дисертационния труд, е че превенцията на данъчните измами при търговията с горива и нефтопродукти спомага за намаляване дела на сивата икономика и повишава събираемостта на данъчни приходи от облагане на сделки с горива и нефтопродукти, които са едно от основните приходни пера в държавния бюджет. *Целта* е да се проучат и изведат инструментите за превенция на данъчните измами при търговията с горива и нефтопродукти.

Дисертационният труд има стандартна структура от три глави, разработена в обем от 167 страници със задълбочен научен стил! Авторът демонстрира добро познание на материята, тъй като е служител на НАП и това му помага при развитие на научното изследване. Представени са четири публикации, които са достатъчни за изпълнение на минималните национални изисквания за присъждане на ОНС „доктор“.

Докторант Стефан Ангелов Пешов, е проучил и цитирал коректно научна литература, която включва 100 източника. Това показва добра информираност на автора по изследваната от него тематика. В подкрепа на изложението в дисертационния труд са включени необходимия брой фигури – 12 бр. и таблици – 26 бр. Публикувани са 4 научни изследвания, свързани с изследователската тема.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Дисертационният труд представлява актуалено научно изследване, което е пояснено с представените в текста фигури -12 и таблици -26, за

потвърждаване на авторската теза и научните изводи. Коректно са цитирани използваните чужди литературни източници.

Автореферат е направен, съгласно изискванията за обем и съдържание като отразява най-съществените изследвания и научни приноси в дисертацията. Научните публикации на автора са свързани с темата на дисертацията.

III. Положителни страни на дисертационния труд

Дисертационния труд има своите задълбочени научни постижения и приноси. Най-съществените са :

1. Проучени са ролята и значението на непреки данъчни приходи като важни инструменти на фискалната политика в България. В този контекст проблемите, свързани с акцизната политика, провеждана в България, остават актуални и представляват специален интерес за ЕС, законодателните и изпълнителните власти, финансовата администрация, данъкоплатците и потребителите на акцизни стоки.
2. Извършен е критичен анализ на научната литература при изследване на данъчната система, която има национално-икономически, фискални и социални измерения. По отношение на национално-икономическото измерение е необходимо да се разбере ефектът, който промяната или реформата в данъчната система оказват върху макроикономическите и микроикономическите процеси и върху поведението на икономическите субекти-тоест върху предприятията, домакинствата и държавата, тъй като това е поведението на тези образувания, което води до и до известна степен определя икономическото развитие и най-вече подходящия и постоянен икономически растеж.
3. Контролите за борба с измамите не са достатъчно ефективни и проблемът нараства като принос за финансиране на държавните дейности

от търговците на горива и нефтени продукти намалява и загубата трябва да бъде компенсирана от други данькоплатци затова предлагаме проектиране и създаване на нова ефективна програма за предотвратяване на измами с горива и нефтопродукти в България.

4. На база на анализа на реални данни за акцизно законодателство предлагаме да бъде въведен данък върху горивата в рамките на система за допълнителни надбавки – т.е. в допълнение към съществуващите акцизи за бензин и дизелово гориво, наложени във всички държави-членки на ЕС. Такава схема би избегнала допълнителни административни разходи за създаване на нов данъчен орган в България. Освен това данък върху горивата може да бъде наложен върху вече установена и хармонизирана данъчна основа.

IV. ВЪПРОСИ ПО ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Нямам съществени критични бележки към автора и имам един въпрос: Как виждате ефектите от продължаващата хармонизация в европейското данъчно законодателство и мерките за превенции като възможностите за подкрепа в борба с данъчните измами при търговията с горива и нефтопродукти в България?

V. ОБОБЩЕНА ОЦЕНКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД И ЗАКЛЮЧЕНИЕ

На база на представеното от мен положително становище за научното изследване на докторант **Пешов** на тема **„ПРЕВЕНЦИЯ НА ДАНЪЧНИТЕ ИЗМАМИ ПРИ ТЪРГОВИЯ С ГОРИВА И НЕФТОПРОДУКТИ В БЪЛГАРИЯ“** потвърждавам, че то притежава своите актуални научни качества.

На тази основа, представям пред научното жури своята положителна оценка и гласувам с убеденост **ЗА** присъждане на образователната и научна степен **„Доктор“** по научна специалност **„Финанси, парично обръщение,**

кредит и застраховка” (Финанси) на докторант Стефан Ангелов Пешов, съгласно Закона за развитие на академичния състав и Правилника за неговото приложение.

30.05.2026 г.

Изготвил становището:.....

(доц. д-р Валентин Милинов)